

Preliminary report on the faunal remains from the Early Neolithic site (Starčevo-Criș IIIB-IVA) at Tășnad-Sere, Satu Mare County

Georgeta EI SUSI

Abstract: Ca. 2,090 faunal remains were uncovered during the 2001 and 2017's excavations at Tășnad-Sere. The assemblage comprised five domestic species (cattle, sheep, goat, pig and dog) and seven wild species (aurochs, red deer, boar, roe deer, *Equus hydruntinus*, wild horse and brown bear). A single fragment comes from a bird, possibly a wild duck. The bones were collected from houses and different types of pits: storage, waste or clay exploitation. Domesticates make up 58.28% of the remains, against 41.72% for the game. Cattle account for 43.87%, followed by small ruminants (11.15%), pig (2.94%) and dog (0.72%). Among the hunted species the aurochs dominates by 13.53%. Other species with similar biotope requirements are roe deer (4.62%), *Equus hydruntinus* (1.11%), and wild horse (0.48%). The grouping of species claiming larger forested biotopes includes red deer (11.78%), boar (9%), and brown bear (0.8%). Skeletal elements from all body parts of wild specimens were identified, suggesting that the complete carcasses were brought into site for processing after the hunting. Special attention was given to antlers (mostly shed antlers from red deer) for tool-making. The high rate of immature individuals (ca. 56%) suggests large-scale consumption of beef. An important number of adult (20%) and elderly specimens (4%) points towards the keeping of animals for working, dairying and breeding. Goat was of little importance among the small ruminants. Meat production was the primary aim of small ruminants rearing. Pork played a small part in the diet. Cervoids were an important source of food, pelt and raw materials. Most of the red deer individuals were full-aged, while in the case of the roe deer they were mostly immature. Both the Tășnad location (at a higher altitude in contrast to lowland settlements - 79.4 m average altitude - from the Hungarian Plain) and its dating to a late sequence of the early Neolithic are reasons to explain its economy focused on bovines and game.

Rezumat: Aproximativ 2090 de resturi de faună au fost descoperite în timpul săpăturilor dintre anii 2001 și 2017 la Tășnad-Sere. În cadrul eșantionului au fost identificate cinci specii domestice (bovine, ovine, caprine, porcine și câini) și șapte specii sălbatice (bour, cerb, mistreț, cerb, *Equus hydruntinus*, cal și urs brun). Un singur fragment aparține raței sălbatice. Oasele au fost recoltate din locuințe și diferite tipuri de gropi (de provizii, deșeuri menajere sau gropi din care s-a scos lutul). Segmentul domestic reprezintă 58,28%, față de 41,72% cel al speciilor sălbatice. Bovinele reprezintă 43,87%, urmate de rumegătoarele mici (11,15%), porc (2,94%) și câine (0,72%). Bourul este prevalent printre speciile sălbatice cu 13,53%. Alte specii cu cerințe similare de biotop sunt căpriorul (4,62%), *Equus hydruntinus* (1,11%) și calul sălbatic (0,48%). Grupa speciilor adaptate unui ambient împădurit include cerbul (11,78%), mistrețul (9%) și ursul brun (0,8%). Au fost identificate elementele scheletice din toate regiunile corporale ale speciilor sălbatice, sugerând faptul că animalele vâdate au fost aduse întregi în așezare, pentru prelucrarea carcaselor. Trebuie menționată cantitatea mare de carne (mai ales de cerb, culese) utilizată pentru prelucrare. În cazul vitei amintim ponderea crescută a speciilor imature, aproximativ 56%, sugerând consumul preponderant al cărnii. Păstrarea unui procent important de adulți (20%) și maturi (4%) sugerează exploatarea animalelor pentru lapte, forță de muncă și reproducere. Capra avea o importanță redusă printre rumegătoarele mici. Producția de carne a fost scopul principal al creșterii ovicaprinelor. Carnea de porc a avut o pondere mică în dietă. Cervidele au reprezentat o sursă importantă de hrană, piei, os, corn. Majoritatea indivizilor de cerb au fost vânați la o vârstă matură spre deosebire de căprior, care este prezent prin indivizi juvenili și subadulți. Atât amplasarea sitului de la Tășnad la o altitudine mai mare, comparativ cu așezările neolitice din câmpia maghiară (localizate în zone joase, la o altitudine medie de 79,4 m), cât și datarea sitului Tășnad într-o fază târzie a neoliticului timpuriu ar reprezenta argumente pentru un tip de economie bazată pe bovine și vânat.

Keywords: Tășnad, Starčevo-Criș culture, faunal remains, wild horse, *Equus hydruntinus*.

Cuvinte cheie: Tășnad, cultura Starčevo-Criș, resturi de faună, cal sălbatic, *Equus hydruntinus*.